

La Mâma inglaisa

La sgnèra Àda l'é una ragazèla ed nuvantànòv ân. Àu, i gîv Giógglia? Mé ai arêv chèr ch'la fòss bulgnaisa, mo fà gnînt: l'é un'inglaisa ed Liverpool e la sò stòria la m' à culpé dimónndi. Dànca, sta "ragazèla" l'é in ganba ala granda, con un spîrit e un murbén còmm s'la n avéss gnanc stant'ân. La sò stòria l'é stè scréta in tòtt i giurnî dal mând e adès a vói dîr quèl anca mé.

L'Àda la canpèva da par lî. In ganba cum l'é, la n avèva bisàgggn d inción e la sbarchèva al lunèri pió trancuèlla d un pundghén int na spartûra. Pò, ed pâca, l'à fât la dmanda pr èser trasferé int la cà d arpòs dla sò zitè, cal sît che una vòlta a Bulàggna l'èra ciame "al ricòver". Cum èla mâi sta deziisiàn, pòst che la stèva e la stà benéssum?

Al fât l'é che, in cal sît duv ai vâ di vciarlétt con la salut zâ d scuèder, l'é stè ricoverè sò fiòl Tom d utant'ân, mèz arbaltè, un pô stralanchè e ch'al n é pió bân ed tgnîres drî da par ló. In cunsideraziàn dl'etè dl'Àda, i l'an tólta sóbbit anca lî e lî csa fèla in ste ricòver? La tén drî a sò fiòl int al zânt dal zânt di sù bisògggn.

Lî l'é sänper atâc a ló par dèri la bôna nòt e arcalzèri àl quèrt quand al vâ a lèt, e dèri al bân dé quand al s lîva. I van insàmm dal barbîr e dala paruchîra, tòtt i dé i zûghen a chèrt, i fan dâl gran discusiàn in vatta a quall ch'i vâdden par televisiàn. Insamma, l'Àda e Tom i s cunpòrten còmm s'i fòssen dû vic' spûs ch'i s fan una gran cunpagnî. Tom an à mâi tòlt mujèr, l'à sänper canpè in cà con sò mèder fén che una malatî an l' à custràtt a andèr al ricòver.

L'Àda – as pôl bân capîr – l'é vaddva e èter dû fiù maridè i én fòra d cà da tant ân. Cus'avèvla da fèr? L'à fât quall ch'fà una mèder. Zêrt che, con la vétta dla zânt ch'la se slónca sänper de pió, ai sèlta fòra di fât che una vòlta i srénn pèrs una fòla. Ai é di nûn vic' cme al còcc ch'i manténen i anvûd con di arsprèmi d una vétta destinè ai fiù. Dâl don bandatti ch'âl fan àl mèder anc a zânt ân, còmm s'âl fòssen dàli artéssti ed teàter ch'i n vòlen brîsa abandonèr al pelcsènic.

E in vatta ala stadîra dla vétta dal dé d incû, a cradd ch'ai psaggna mètter anc chi fiù ch'i avânzen fiù d famajja par sänper, magariadó custrétt a dmandèr pardân ala mamà parché i n s én brîsa méss la mâja ed lèna. Am é d avîs che cal Tom al séppa pròpi ón ed quissti. Intindännes bân, a n vói mégga dîr ch'al séppa un quèl brótt, tòtt èter! Mé ai ò sänper détt ch'am piesrêv ed dvintèr vèc' e, adès ch'a i sän arivè, a sän bân cuntânt. A sän manc furtunè ed Tom parché la mî mamà la n i é pió, mo se stra vént ân mî fiòl l'avéss d'andèr al ricòver... a farò la dmanda anc par mé.

A pinsèri pulîd am é vgnó in mänt una cunbinaziàn curiâusa. Int la naziàn ed Tom e dl'Àda ai é un pränzip che, da tant ân, l'avèva da ereditèr e dvintèr rà. A fòrza ed stèr d'asptèr che la natûra la dâga cumiè a sò mèder, la regénna Elisabatta, al pèr quèsi che stra i dû al pió vèc' al séppa ló. S'i van inànz acsé pr un èter pzòl, chisà ch'an i vdaggna un dé int un quèlc ricòver – ed lússu, as capéss – tòtt dû insàmm a zûghèr a brésscla (pardòn, a bridge).

Am é vgnó anc in mänt un bèl pruvèrbi bulgnais: *La bôna mèder la n dîs brîsa "Vût?", mo la dîs "Tû"*. S'a pséss incuntrèr cl'inglaisa ed nómm Àda, mé a i darèv un basén.

La Taraghéggna

In biziclatta

Stamaténina a sän andè a fèr un gîr in biziclatta con la mî anvudérina, só la pèssta drî al canèl ed Ragnn al Ghisèl. A dîr la veritè in biziclén la i andèva lî, e mé drî a pî.

Lî la pdalèva a tótta bérra, cuntänta cme una gâza int al mlôr, e mé sänper drî!

- *Nôna, sgâget, t î lónga cunpâgna la mèсна ed sâtta!*

- *Ói, bisàggna ch'a fâga al pâs secânnd la mî ganba!*

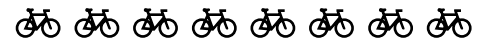
Dâpp a un pèz ed sta manfrénna, ai ò svarsèlè:

- *Fairmet! A sän stóffà cunpâgna al cavâl d un bruzâi!*

Quand fenalmänt a s sän méssi a sèder in vatta a una banchénina, am sudèva fén la längua in bâcca, e lî invèzi l'èra frassca cme un margari-

tén.

- *Sèt cus'a t dégg? St'ètra vòlta a tói la biziclatta anca mé, parché a vgnîret drî a pî l'é pió la fadîga che al gósst!*

Àl fòl dla nôna Nòccia

Al bavóll segrèt

Fenalmänt i èren arivè àl vacànz ed Nadèl. St ân la Giógglia, a cà dai nûn, àultr a fèr dâl tafie con i bón magnarén dla nôna, l'avèva da risòlver al mistèri dla sufétta.

Una vòlta ala nôna, vdand che a lî ai piàsèva i lîber ed magî, ai èra scapè détt:

- *Là só ai é dâl chèrt afadè, ardupè dänter int un bavóll.*

Pò dâpp, quand lî l'in vlèva savair de pió, la nôna l'avèva canbiè dscâurs e la n avèva brîsa vló cunpagnèrta a zarchèr i documént misterius. Acsé un dé, st mänter che la nôna l'èra inpgnè int l'èra col sâu galén, la Giógglia l'avèva tachè a andèr só pr àl schèl ch'âl condusèven ala sufétta. La n inpiè brîsa la lûs, pr al chès che la nôna la fòss turnè in cà, e, dâpp ai prémm pirû, un quèl atacadézz as i inpataché int la fâza. Con dal scurézz la Giógglia la s cavè d'adòs una gran tlarè e pò, con un pôc ed cunvûls, l'arivè dnanz ala pòrta dal granèr.

Al prémm quèl ch'la sinté, quand l'avré la pòrta, al fò un udâur dâulz ed mail e, defâti, par tèra, int un cantân, ai èra la móccia dâl mail che i nûn i tgnèven lé par l invèren.

Quanti bôni tâurt la fèva la nôna con cäl mail! La s avsiné par tòren ónna, mo quèl al salté ví dal mócc', fagândèn ruzlèr socuanti stra i sù pî. Un pândg! La Giógglia la dsmurzé al vèrs ch'l'èra drî a vgnîri só dala gâula, la n avèva brîsa da fères sènter! La s fé curâg' e, ala pôca lûs dal luminaròl, la tachè a esaminèr quall ch'ai èra int al stanziàn, pèn d usvéi vic' da canpâgna e da cà, che ormâi i nûn i n druvèven pió.

Mo quall ch'la zarchèva lî l'èra un bavóll... Ch'al fòss cal vaird, coi farmâi d utân, pugè là in fânnd? La s avsiné e un'ètra vòlta un quèl vív al fò dsturbè dala sò presänza: un fróll d èli al pasè sâura ala sò tèsta, fagandi ciapèr una gran pòra. La fé in tänp a vâdder un pèr d ûc' tónnd e un bèc cûruv, prémma

che la zvatta la s insfilzèss int al spiràil dal luminaròl. Col còr ch'ai batèva, la Giógglija la pruvé a avrìr al lucatt ch'al srèva al bavóll. L'èra acsé ruznànt ch'al s avré sóbbit. Adès an i èra che da livèr só al quèrc'. Stavólta al vèrs al vgné fòra con tòtt al fiè ch'l'avèva: dstais dānter al bavóll ai èra un môrt, con un ftièri adòs, al capèl in tèsta e àl man incrusè in vatta al pèt.

- *Giógglija, it lé?*

La vauś dla nôna, ch'l'èra drî a vgnîr só pr àl schèl, la la fé turnèr in sé.

- *Nôna, nôna, ai é un môrt!*

- *Mo csa dît, siucarlénina? Guèrda, l é al ftièri ed mî pèder, al tô bisnôn. Vaddet? La sacâinna, àl brèg, al capèl... incôsa dstais pulîd int al bavóll... Dâi, vén mò zâ, t è da finîr i cónpit!*

- *Mo nôna, e àl chèrt afadè?*

- *Oh, qualli...*

La nôna la tiré só al vèc' ftièri scûr, dscruvànd di èter pâgn: camîs inzalé e biancarî con di pézz ormâi frósst. E, sâtta a incôsa, dû pachètt ed chèrt lighè con dla lâza.

- *T è da savair che mî mèder, la tô bisnôna Marî, la n savèva né lèzer né scrîver. Ai sù ténp àl ragazôli i n vgnèven brîsa mandè a scôla, parché i pinsèven che par fèr la mujêr e la mâma an fôss brîsa nezesèri. Acsé, quand sô maré al tgné andèr in guèra, lî l'andèva dal prît par fères lèzer àl sâu létter, e pò par detèri àli arspòst. Pânsa che sudiziân la gèva avair! Acsé la dezidé ch'l'avèva da inparèr a cgnósser chi séggn vèg ch'i dèven la pusibilitè ed comunichèr anc da luntàn. Con l ajût d una sgnâura ed zitè, sfulè in canpâgna da lâur, bãn o mèl l'inparé. Quand et lizrè àl sâu létter, chèra Giógglija, te vdrè ch'la scrivèva dimónndi mèl e con un quèlc stranbòc', mo mî pèder l à sänper détt che lèzer e turnèr a lèzer cäl létter, scrétti pròpi ed sô man da sô mujêr, l é stè al quèl ch'l à mantgnó vívi in ló la fidózzia e la vójja d arivèr d âura ed turnèr a cà, anc quand, int i ân dla parsunî, däl létter an n arivèva pió e ló an savèva gnînta ed cà sô.*

- *Che bèla stòria, nôna!*

- *N èla brîsa una magî? Stäl létter àli an mantgnó vív in lâur l amâur, anc s'i an tgnò stèr luntàn par tant ân. Àli ò conservé par té, quand et srè pió granda t i prè lèzer, acsé et capirè cus'l'é la magî dl amâur. Mo adèsa*

vén, ch'a turnän zâ a fèr i cónpit!

- *Sé, nôna! Puvréina, la bisnôna Marî che, ala mî etè, l'avèva da lavurèr invèzi che andèr a scôla! Quand a n arò brîsa vójja ed studièr o ed fèr i cónpit, a m arcurdarò ed lî e a pinsarò a còmm, invèzi, mé a sän fortunè!*

La Nócchia d Bastèl

Che mîra, Marchén!

Quand mî fiòl pió grand, Franzàssc, l'avèva sî ân e al pió cén, Marchén, trî ân, con mî mujêr a tulènn in afètt in ló un bel apartamintén a *Alba di Canazei*, sâura la cîsa dal pajais. A i stèven pròpi pulîd. Un zintunèr ed mèter sâura la cà ai tâca i bî búsc ed muntâgna e ai é anc al cminzéppi d un sintîr ch'al pôrta al famâus *Rifugio Contrin*. La râta ed ste sintîr in prinzéppi l'é tamóggna, pó la dvânta pió dâulza e int un'urténna t arív a una vâl stupannda. La s ciâma *Val Contrin*, l'é lèrga, in pièna, in custîra parché i búsc i an lasé al sît ai prè, che in estèd i én un sinifili ed fiûr ed tòtti àl fâta e d tòtt i culûr. L é fâzil incuntrèr däl vâc e di cavâl ch'i pastûren trançuèll.

Da una banda ai còrr trançuèll un fiumadén con l'âcua cèra e natta, fradda zlé. As gîra stramèz un senèri grandiaûs ed muntâgn ch'al curânnen la vâl, la *Marmolada* l'é la pió maestâusa. Insâmma: UN PARADÏS! Dâu o trai vòlt ala stmèna, al dâpp mezdé, in st mânter che i fangén i fèven gabanèla, mé andèva in só par cal sintîr, a fèva tótt la vâl pr al lóng, a pasèva sâtta al *Rifugio Contrin* es arivèva ala *Malga Contrin* ch'l'é lé atais; lé a cunprèva dal lât, dal iògurt, dla pâna e dl'arcòta, fréssc e bón che de pió an s pôl brîsa.

Un dé ch'ai èra un bèl sâul, a dezidènn d andèr coi ragazû ala *Val Contrin*. Siché dānca...partanza! Al prémm trât ed râta al fó fadigâus, un pô parché l é réppid, un pô parché al sgnèr Marchén scuèsi sóbbit al vlé vgnîr in spâla int al zainàtt. Quand la râta la dvinté manc réppida, a psènn gòder la blazza mágica ed cal bòsc, ch'al parèva afadè: al sâul al zughèva a cúcco tra i abît e i lâriz inpunént, in tòtt i cantón ai èra di maşgnón grûs vîrd ed mósschi e d laddra, e tant ariû d âcua cèra e frassca ch'i barbutlèven chièt stra l'èrba fentànt ch'i furmèven

una cascadénna.

Arivè ch'a fónn ala pièna, a dscarghé Marco e, tgnàndel par man, andènn pr al sintîr só par la vâl. In stal mânter Franzàssc, dâpp avair câurs in zà e in là felíz còmm un pulidrén, l'èra sparé a man stanca dal sintîr. L'avèva caté la manîra d andèr zâ infén al turànt a paciughèr con l'âcua. Quand arivènn là anca nó, a lasé pr un âtum la man ed Marchén par tòrum ví al sâc da muntâgna che in st mânter avèva tólt a mî mujêr e, quand a zarché ed turnèr a ciapèr la man, àl sâu brâza àli èren livè pr âria e l'avèva bèle trè un sâs gròs còmm un mlunzén ch'al ciapé d natt la tèsta ed Franzàssc. Óddio mé! Andènn zâ cme di sión. Al fangén al zighèva, fòrsi pió pr al spavànt che pr al mèl. Antènn la frîda, ch'la fèva un pô ed sangv e a la cruvènn con un fazulàt mói.

Quand al smité d zighèr, a vdènn ch'al batèva a saggn, ch'al stèva in pî sänza problèma, e al psèva anc pedghèr.

Siché dānca, dâpp un pzòl, arivènn a *Canazei* dal dutâur, ch'al le visitè pulîd e al gé ch'an i èra gnînt ed grèv: un ziròt e vía.

I arcòrd ed cla gîta i én una gran angósstia e una bargnòcla da rècord.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

A m arcòrd

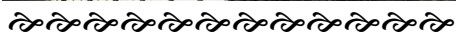
I león di Žardén Margarétta

Dal 1938, di suldè bulgnîs dla *X Legio*, ch'i turnèven a cà dâpp ala spediziân in Etiòpia, i regalènn ala zitè dû bî cinén ed leân: *Rêno* e la *Sciascia*.

Al pudstè al dezidé ed fèr costruîr, ai Žardén Margarétta, una gran ghèbia con una stanza arscaldè, atais al rezènt di dain. E lé, Rêno e la Sciascia i én stè dimónndi ân, amirè e bänvló da tòtt i fangén ed Bulâggna

Pasè darsèt ân, dal 1955, Rêno al môrs ed vciâja e, pasè pôc, anc la Sciascia l'andé al gabariòt. Mo in stal mânter i avèven fât vgnîr al mândnd un magnèffic cinén: *Rêno quall di dû*, che par socuànt ân l à "badè" al pèrc. I bulgnîs manc zûven i s'l arcòrden pulîd: al sô udâur, l'âria anujè e i sù rói. E tant i s arcòrden anc méi una sô vèga abitûdin: tòtt in un mumânt al s prilèva, al livèva só la cò e al lasèva al sô *ricordo indelebile* ed pèssa puzlānta, fòrsi par marchèr la sô zòna, fòrsi par nójja. Però, pasè socuànt ân

dâpp al entusièsum inizièl, parécc' bulgnîs i pasèven lé dnanz con indifaränza, scuèsi ch'al fóss un quel nurmèl, sàuratótt parché da sti ân i én dimónndi mudè al môd ed fèr e al rapòrt ch'i lighen l òmen al bìsti. Quand anc *Réno quall di dû* al pighè i usvéi, la ghèbia l'avanzé vûda e pò la fó eliminè. I arlív dla scòla Fortuzzi, ch'l'è pròpi in fâza, i zarchénn ed fèr pió bèli al paraid dla stanza grîsa ch'ai éra avanzè con un bèl afrâssc d anbiânt esòtic, mo a dîr quall ch'évaira, cal cantân di Žardén l é dvintè sänper pió brótt e malincònic, anc se ai dé d incû ai é "*uno spazio polivalente che ospita eventi, proiezioni, workshop e laboratori*".

Dân Evgèni

Don Eugenio Andreoli dal 1942 al 1987 l é stè al curèt ed *Scascoli*, un paisén a zîrca 30 chilòmeter da Bulaggna, vèrs Lujàn. Al n éra brîsa un prît famâus, mo l éra un òmen con dimónndi óssta. Par dîren ónna: la sò operositè l'â parmâss ed ricostruîr la cîsa dal pajais, distrótt dai bunbardamént dl'últma guèra. Al dsgné anc, *con fine gusto classico*, al nôv altèr mažaur, ch'al fó realizè par mèz ed la fusiån di bòsol d utån di canón american. Al dân Evgèni ch'ai ò cgnusó mé l éra una parsånna d na senpatí, d na bonomî tótti bulgnaisi (di bulgnîs d na vólta). L éra un sparlungån, drétt cómm un fûs sebän ch'al batèva sänz èter d atàuren ai stant'ân, e al dscurèva int un dialàtt ch'fèva vójjja. A n sò pió cum a l cgnusénn, i mí amíg e mé, mo quand ògni tant andèven a catèrel, al s acujèva cómm di amigón e al ciacarèva ed gósst con nuèter in dialàtt. Al s infurmèva di nûster stûdi es al cuntèva anc di fât da rédder dal pajais.

Tant l avèva curè la sò cîsa, tant l éra pôc interesè ala sò cà, la canònica. La cusénna l'éra un stanziån sänza stablidûra, con ãl prêd a véssta tótti

naigri dala calézzèn dal fughlèr enòrum.

Al mumânt giósst l aparçèva la tèvla es al tulèva fôra d'int cardänz salâm, grasû, socuanti fatt ed furmâi e una bèla pagnòta ed pan (a dégg **PAN**, brîsa cla rubâza ch'as câta int ãl butaig al dé d incû). E, in st mänter ch'al sftlèva al bisbièva fagänd zrisèn:

-Un puctinén ed quasst, un puctinén ed quall, un puctinén ed quel èter. Pò al gèva a ón di mí amíg:

-Valèri, té che t î sänper stè un ragazèl sèri, và bän zâ in cantérina e tû só una butéggia ed qualli che t sé.

Pr i invidè l avèva dâu fâta ed vén ch'al s fèva purtèr da *Conegliano Veneto*: barbèra e bonèrda, ón miâur che cl èter. Al barbèra l éra fairum, sacc, dûr d atàuren ai tragg'- quatòrg' grèd, naigher ch'tinzèva al bichîr; la bonèrda invèzi l'éra ràssa rubén, amâbil, frizanta, traditâura: t la mandèv zâ e la t parèva alzîra, mo dâpp socuânt scalfitén t la sintèv int la tèsta e int ãl ganb.

Quand andèven só d autón, al cusèva i aròsti. Al druvèva una grand casatta quèdra d azâr, col fännd tótt sbusanè, invidè a un mândg ed badîl. Al i mitèva un bel strèt ed marón, acsé, sänza castrèri, e ví, in vatta al fûg. Ed tant in tant un scrulòt e bôna lé e, quand i èren cût, gnanc a dîrel, i èren tótt nîgher. Magnandi, ai dvintèva naigri anc ãl man, infèn la barûsla, mo che buntè!

Pò, i ân i pâsen, ón drî a cl èter a se spuśènn, ai arivè i fiû, la balòta la se dsfè, scadagnón andé pr i sù furmintón, e anc ãl vîsit a dân Evgèni ãl finènn. Che bujèta, da bän!

Chisà, fòrsi ògni tant al se srà dmandè: "*Farèni pulid chi ragâz?*"

Claudio Veronesi

Al chèld di linzû an fa bójjer la pgnâta.

I líber d Anzlén

Int al nómmer pasè Gigén Lîvra l à arcurdè la figûra d Anzlén Caparén anzi, d *Arcangelo Caparrini*, cum l éra al só nómm cunplèt. Però, a vlän azuntèri un èter quel: da bän òmen ed cultûra e brîsa sâul bulgnaisa, Angelo l avèva anc una bèla bibliotèca che, con la sò môrt, la psèva andèr a rîsg d èser dspèrsa. Al n é brîsa stè acsé parché, tänp indrfí, quand ancâura l éra in bôna salût, Anzlén al déss a Gigén che l arèv avó piešair che i sù líber d argumânt bulgnais i fòssen andè ala nòstra asociazîån.

Int un prémm mumânt a s sän preocupé parché catèr al sît par di líber l é sänper un problèma. Mo dâpp avair vésst ch'as tratèva d una coleziån ed vulómm inpurtànt pr al dialàtt, la stòria e la cultûra ed Bulaggna, al sît al salté fôra ala granda.

Al fó acsé che Gigén e mé e sàuratótt con la la prezîausa e disinteresè colaboraziån dl'Antonella, l'avnúda ed Caparén, ch'l'â avó l'incunbänza ed şgunbrèr la cà dal zién, con una ciòpa ed viâz a sän riusè a purtèr vî tótt i líber.

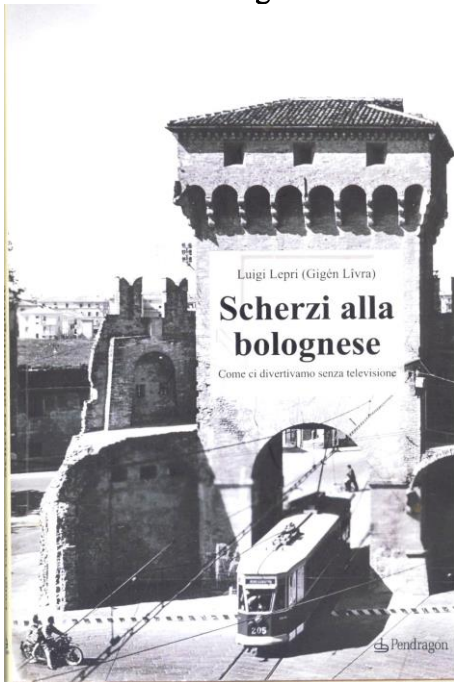
Ècco alâura che adès, ògni vólta che un quèlc amíg al vén a vadder la "nòstra" cà drî al Navèlli, mé a i mässter con argói la nòstra péccola Bibliotèca Bulgnaisa e lé, in mèz ai sù líber, a i avän méss anc la fotografî d Anzlén, parché al séppa cèr a tótt che se la nòstra asociazîån, pûr esând zâuvna, l'â a dispušiziån pr i sù sòzi una bèla bibliotèca, al mèrit l é al só.

Grâzie, Anzlén!

Fàusto e Gigén

I líber d Anzlén

S' l'é vaira che Pietro Germi al vlèva ambientèr a Bulaggna al sô fillm "Amici miei" (che invèzi al fô girè a Fiurânza da Mario Monicelli parché Germi intànt l'êra môrt), un mutîv l'à da èsri. E Gigén Lîvra al le dimâsstra con stê libartén ch'al s pòl lèzer int un spèll.

Pòst che a Bulaggna ai é sänper stê la fâbrica di sburdlon con una gran vójja ed fèr i èsen, al pèr che dâpp la guèra, fôrsi par recuperèr al tãnp pèrs sâtta ai bunbardamént, ai séppa stè una super-produziàn ed sumarnâz. Se pò ai azuntàn la matîsia di studént, la gluriâusa Gogliardî Bulgnaîsa, ècco che al materièl pr un liber (mo fôrsi anc dû o trî...) al sèlta fôra. E Gigén Lîvra, dâpp avair armisdè int al paniràn di sù arcòrd, e ed quí da barr e da ustari (sänza la "acca" par dnanz!), èccosi ch'al t métt insàmm un liber ch'l é tòtt un gudiòl e ch'l è un pchè ch'al finèssa in fûria.

F. C.

Luigi Lepri (Gigén Lîvra)

Schierzi alla bolognese

(Come ci divertivamo senza televisione) – Ed. Pendragon

I parché d un silânzi

A m é capitè pió d una vòlta in sti mîs, d incuntrèr däl parsân ch'âli arzävven al nòster giurnalén e la dmanda l'é sänper stè quassta:

- *Cum'èla mâi ch'a sän arivè fén al nómmer 151 e pò bâsta?*

E mé a spieghèr che... ai êra stóff ed scrîver, d inbustèr, d inpatachèr di

francbóll e d spedîr.

E pò, giänla tòtta, ai êra una gran stuffisia generèl e la vójja ed fèr gnînte, d ascultèr l armâur dl'êrba ch'la crass. Acisé, pianén pianén, ai é pasè i mîs e al giurnalén l é vanzè arpiatè int al conpiûter, inbasté, sänper asptând al mumânt ed tachèr un'ètra vòlta. Socuanti stmèr indrî, l amîg Fantén – rilegataur ed liber ecezionèl – al m à regalè tòtt i 150 nómmer rileghè ala granda, cum al sa fèr sàul ló. A m sän truvè stra âl man al lavurîr ed quénng'ân, un'antologî bulgnaîsa còmm fôrsi la n s êra mâi véssta, e mé a n cardèva brîsa ai mî ûc'.

Quelcdón al m à détt:

- *T al sé pò té cus't è guadagnè con cal giurnalén!*

Sé, di sunâi, quall di trî pió long! Ai ò pèrs dal tãnp preziaûs a scrîver int una lãngua che oramâi i n la capèssen quèsi inción, mo ai ò avó la cunsulaziàn d avair di colaboradûr ed gran rãza come Wolfango, Umberto Sgarzi, Giorgio Serra, Gigén, Bertén d Sèra e vî acsé. E alãura? Alãura incû a m sän méss a sèder cme una vòlta par rinpîr stäl pâgin ed paròl...

E tersuà a lâur sgnâuri!

F. C.

Reclâm d un sècol fà (1910)

Avì pròpi lèt pulid! "*Scossa elettrica con moderatore!*" E la presentaziàn ed stè aparacc' fenomenèl la dîs testualmânt:

"*Divertimento istruttivo ed igienico, potendo dare la scossa elettrica senza l'aiuto delle pile. Basta girare la manovella più o meno forte per produrre la scossa nell'intensità voluta. Serve anche a quelle persone che per ragioni igieniche devono far uso della scossa elettrica.*"

Avìv mò capé? Secãnn d mé ste diavlèri l é un mudèl in schèla dla *sedia elettrica*, sé parché al srèv stè interesànt capîr la sô funziàn, àultr a qualla ed dèr la scòsa pió o manc fôrta. Al psèva dvintèr un strumânt ed tortûra o anc sàul par fèr di schèrz, a secãnn dla velocitè int al prilèr la

manèzza.

Pruvè d imazinèr cs'al psèva suzèder a ón ch'l avèss avó âl man mói...

La siànza di nûster vîc'

Cmén o Tmén (*Cominum Cyminum*) – comino da piccioni, coda di volpe, pianta che da noi si coltiva e produce semi. Che si danno a mangiare ai piccioni per tenerli sani e affezionati alla casa. I semi di comino danno un'essenza usata in profumeria e specialmente in liquoreria e perciò hanno un discreto valore in commercio.

Da: G. Ungarelli, Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biãnda

Nómmer 152 dal 2017

Diretâur iresponsâbil e limušnîr:

Fausto Carpàn

Dsèggn uriginèl:

Lupàmmbol (Wolfango) +

Umberto Sgarzi, +

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònîc:

Âmos d Lèli – Mattéo Niròz

Silvàn d Cavalèrina

Abunamént par pòsta: almànc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Al dizionèri ed riferimânt par cäl paròl

ch'âli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnaìs.com

www.marcopoli.it

Teatro DEHON

Via Libia 59

Martedì 28 novembre – Mercoledì 29 novembre
ore 21
FAUSTO CARPANI con il GRUPPO EMILIANO

**Se non le cantiamo noi...
...chi vlîv mai ch'a i canta?**

**Per informazioni e prenotazioni telefonare al
337572489**

Biglietto intero € 12,00 – ridotto € 10,00

Altri appuntamenti

Novembre

Giovedì 23 Presso la sede della Famajja Bulgnaisa (via Barberia 11): pomeriggio
Ore 16,30 dialettale con la partecipazione di poeti e prosatori bolognesi. Ingresso libero.

Giovedì 30 Presso il Centro Sociale Montanari (via Saliceto 3): incontro con Fausto
Ore 15,30 Carpani e le sue cante. Ingresso libero.

Dicembre

Sabato 2 Presso il Teatro Lazzari di Monterenzio: Fausto Carpani con il Gruppo
Ore 21 Emiliano.

Giovedì 7 Presso la sede della Famajja Bulgnaisa (via Barberia 11): pomeriggio
Ore 16,30 dialettale con la partecipazione di poeti e prosatori bolognesi. Ingresso libero.